

کنترل تورم، ایجاد اشتغال و ثبات در بازار ارز هدف‌گیری لایحه بودجه 93

دکتر حسن روحانی، رئیس‌جمهوری در جلسه علنی دیروز مجلس شورای اسلامی حضور یافت و لایحه بودجه 780 هزار میلیارد تومانی سال 1393 کل کشور را تقدیم کرد.

رئیس‌جمهوری هنگام تقدیم لایحه بودجه 93 به مجلس:
کنترل تورم، ایجاد اشتغال و ثبات در بازار ارز هدف‌گیری لایحه بودجه 93

سرویس پارلمانی: دکتر حسن روحانی، رئیس‌جمهوری در جلسه علنی دیروز مجلس شورای اسلامی حضور یافت و لایحه بودجه 780 هزار میلیارد تومانی سال 1393 کل کشور را تقدیم کرد.

وی نخست وجود رکود و تورم را از جمله آفات اقتصاد کشور دانست و اعلام کرد: ابعاد رکود و تورم در 2 سال گذشته بی‌نظیر بوده است و همان‌طور که در گزارش 100 روزه بیان کردم، اشتغال، مهم‌ترین مسأله آینده اقتصاد و رکود تورمی، مهم‌ترین مسأله فعلی اقتصاد ایران است.

رئیس‌جمهوری آنگاه ضعف بودجه عمومی، کسری بودجه، تحمیل تحریم‌های اقتصادی و محدودیت صادرات نفت را از جمله عوامل پیدایش و تعمیق رکود تورمی توصیف کرد.

دکتر روحانی همچنین رشد بالای حجم نقدینگی و تأمین مالی مسکن مهر از منابع بانک مرکزی را در روند افزایش تورم مؤثر دانست.

وی سپس از افزایش درآمدهای نفتی، مالیات و سایر درآمدها در بودجه سال آینده خبر داد و افزود: افزایش بودجه سال 93 با هدف تحریک بخشی دولت در سرمایه‌گذاری خواهد بود.

رئیس‌جمهوری، ایجاد ثبات در بازار ارز را از جمله مهم‌ترین برنامه‌های سال آینده دولت برشمرد و یادآور شد: امکان مبادله سهام عدالت برای بهبود معیشت خانوارهای برخوردار از این سهام فراهم می‌شود. همچنین طرح جدید مدیریت یارانه‌ها در قالب طرحی جامع به اجرا درخواهد آمد.

دکتر روحانی سپس اظهار داشت: برای اینجانب مایه کمال و خوشوقتی است که با اتکا به خداوند متعال و مطابق اصل 52 قانون اساسی، لایحه بودجه کل کشور سال 1393 را به عنوان اولین بودجه دولت یازدهم در موعد مقرر قانونی و در راستای برنامه‌ای که در زمان انتخابات با مردم شریف ایران در میان گذاشتم، تقدیم مجلس شورای اسلامی کنم.

وی ادامه داد: نطق بودجه به عنوان یک مقدمه توضیحی قبل از بررسی لایحه بودجه توسط نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی حداقل به دو دلیل حائز اهمیت است و از همین‌رو مورد توجه افکار عمومی، فعالان اقتصادی و مردم قرار می‌گیرد.

دلیل اول آن است که بودجه، خود، در بردارنده اطلاعات مفیدی در مورد چگونگی عرضه خدمات عمومی و ایجاد زیرساخت‌ها از جانب دولت است و لذا همه آنهایی که مسئولیت‌های دولت بر آنها اثرگذار است، از طریق آشنا شدن با جهت‌گیری‌های تخصیص منابع برآوردی، از نتایج مترتب بر آن تأثیر می‌پذیرند.

وی سپس تأکید کرد: از طرف دیگر، بودجه در کلیت خود و جدای از چگونگی توزیع منابع، به عنوان یکی از ابزارهای هدایت اقتصاد کلان مورد توجه قرار می‌گیرد، بنابراین در چارچوب تصویری از اقتصاد کلان سال پیش‌رو، تنظیم و تدوین می‌شود.

رئیس‌جمهوری با بیان این‌که لایحه بودجه علامت‌های اولیه را در مورد چگونگی وضع اقتصاد کلان کشور در سال آینده از نگاه دولت ارائه می‌کند، افزود: تقدیم بودجه از معدود مناسبت‌هایی است که رئیس‌جمهوری نظر رسمی دولت را در مورد کلیت

اقتصاد و نه صرفاً در محدوده بودجه، برای نمایندگان و ملت عزیز تبیین می‌کند.

وی ادامه داد: به‌طور معمول به دلیل مقبولیت و اعتبار دولت، نطق بودجه مآخذی برای اتخاذ تصمیم صاحبان سرمایه و کار قرار می‌گیرد و با دقت زیاد مورد توجه عموم واقع می‌شود.

رئیس‌جمهوری اهمیت نطق بودجه به ویژه در سال آغازین کار دولت یازدهم را در هر دو محور ذکر شده دو چندان دانست و افزود: اینجانب تلاش خواهم کرد با توجه به اهمیت زیاد این مناسبت، با دقت و تا حدی با تفصیل در خور توجه به بیان مطالب بپردازم.

روحانی افزود: در گزارش 100 روزه به اصلی‌ترین مشکلات کشور در زمان آغاز به کار کابینه اشاره و جهت‌گیری‌های دولت را در حل آنها بیان کردم، اینک از آنجا که در تنظیم بودجه سال 1393 به اقتضای طبیعت کار به آینده‌نگری نسبتاً دقیق تا پایان سال آینده می‌پردازیم، این امکان فراهم شده است با دقتی مناسب، میان مشکلات موجود و راه‌حل‌ها، ارتباط برقرار کنیم.

افزایش بی‌رویه ابعاد رکود و تورم در 2 سال گذشته

رئیس‌جمهوری در ادامه با اشاره به این‌که ابعاد رکود و تورم در 2 سال گذشته بی‌نظیر بوده است، گفت: در گزارش 100 روزه بیان کردم که اشتغال مهمترین مسأله آینده اقتصاد کشور و رکود تورمی، مهمترین مسأله فعلی اقتصاد ایران است، بر این اساس است که بر حساسیت زیاد شرایطی که در آن قرار گرفته‌ایم، تأکید کردم، زیرا آسیب‌شناسی عوامل تشکیل‌دهنده رکود ما را به مواردی، به عنوان عوامل ایجادکننده و تشدیدکننده رکود، در شرایط اخیر اقتصاد ایران راهنمایی می‌کند.

رئیس‌جمهوری آنگاه گفت: به عنوان نخستین عامل، ضعف بودجه عمومی در ارائه خدمات عمومی به ویژه در حوزه سرمایه‌گذاری به همراه کسری بودجه تحمیل شده توسط بانک مرکزی، بودجه را به یکی از عوامل تعمیق رکود و تشدید تورم تبدیل کرده است.

وی ادامه داد: سایر حوزه‌ها مانند سیاست‌های پولی و رویکردهای عمومی به حوزه کسب و کار که لزوماً انعکاس بودجه‌ای ندارند، در عرصه سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری دولت قرار می‌گیرند.

رئیس‌جمهوری سپس تأکید کرد: تلاش خواهم کرد به اختصار تصویری از خطوط اصلی سیاست‌گذاری دولت در سال آینده را در حوزه‌هایی فراتر از بودجه خدمت نمایندگان و مردم شریف ایران ارائه کنم.

تأثیر تحریم‌ها در تشدید رکود اقتصادی

وی دومین عامل تشدید رکود و تورم در دو سال گذشته را تحریم‌های ظالمانه علیه ایران اعلام کرد و اظهار داشت: تحریم‌های ظالمانه علیه ایران از چند مسیر، رکود را در اقتصاد کشور به وجود آورده است؛ مسیر نخست، عدم قطعیت و امکان نداشتن پیش‌بینی آینده بود که کارآفرینان را به سوی استفاده از منابع مالی و نقدینگی در فعالیت‌های سودآور کوتاه مدت مثل خرید ارز، سکه و مسکن سوق داد و آنها را از تولید دور کرد.

رئیس‌جمهوری ادامه داد: مسیر دوم، انجام محدودیت در مبادلات تجاری و افزایش هزینه‌های معاملاتی است که باعث بزرگ شدن اقتصاد غیررسمی و محدودتر شدن سرمایه‌گذاری‌ها شد.

مسیر سوم اعمال محدودیت شدید در مبادلات مالی میان بانک‌های داخلی و خارجی است که بر فعالیت بنگاه‌های اقتصادی، اثر کاهنده گذاشته است.

وی محدود شدن صادرات نفت را از دیگر عوامل تشدیدکننده رکود و تورم دانست که از درآمدهای دولت کاسته است و اضافه کرد: عوامل دیگری و البته بسیار مهم، رکود را تشدید کرد که شامل وابستگی بالای اقتصاد کشور به واردات بی‌رویه در کنار شرایط تورمی داخل و افزایش آسیب‌پذیری تولید، محیط نامساعد کسب و کار برآمده از مداخلات متعدد دولت در اقتصاد و پیش‌بینی‌ناپذیری رفتار دولت که ضعف بخش خصوصی را در پی داشت.

وی سپس اظهار داشت: افزایش شدید هزینه واحدهای تولیدی به ویژه با توجه به بروز جهش بزرگ در نرخ ارز و قیمت انرژی، مشکلات متعدد نظام بانکی به دلیل تحمیل سیاست‌ها و تکالیف زیاد از جانب دولت که موجب بروز مطالبات معوق و

محدودیت شدید در امکان تأمین منابع برای بنگاه‌های اقتصادی شد، بروز اختلال‌های جدی در نظام مالکیتی بنگاه‌های اقتصادی به دنبال اجرای نامناسب سیاست‌های کلی اصل 44 قانون اساسی و همچنین محیط بی‌ثبات اقتصاد کلان برآمده از تورم بالا و شتابان و نوسانات بزرگ نرخ ارز نیز از دیگر عوامل بوده است.

روحانی با بیان این مطلب که شرایط به وجود آمده منجر به آن شد که تولید ناخالص داخلی سرانه در سال گذشته با توجه به رشد منفی 5/8 و رشد جمعیت، بیش از 6 درصد کاهش پیدا کند و از این طریق معیشت مردم، به ویژه گروه‌های کم‌درآمد تحت فشار قرار گرفت آنگاه اعلام کرد: کاهش بیش از 21 درصدی سرمایه‌گذاری در سال گذشته، یکی از عوامل انتقال شرایط رکود از سال 91 به سال 92 بود.

رکوردشکنی تورم 2 سال گذشته

دکتر روحانی افزود: علاوه بر رکود، تورم بالا به عنوان دومین تورم تاریخی اقتصاد ایران، آهنگی کاملاً شتابان و لجام گسیخته داشت و روند افزایشی آن بسیار نگران‌کننده بود؛ تورم جدای از اثرات نامناسبی که بر فعالیت‌های بنگاه‌های اقتصادی می‌گذارد، به‌طور آزاردهنده‌ای زندگی و معیشت خانوارها را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

وی تأکید کرد: قرار گرفتن تورم در نزدیک به 44 درصد در نخستین ماه آغاز به کار دولت، پدیده‌ای تلخ در شیرینی آغاز فعالیت‌های خدمتگذاری دولت یازدهم محسوب می‌شد.

رئیس‌جمهوری با بیان این موضوع که نحوه اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها جنبه‌های مختلف رکود تورمی را در کشور تشدید کرد، گفت: بی‌توجهی به تفکیک خانوارها و پرداخت یارانه به میزان حدود 1/7 برابر مقدار وصول شده حاصل از فروش انرژی، از ضعف‌های مهم طراحی و اجرای قانون هدفمندی یارانه‌هاست.

همچنین بی‌توجهی به وضع بنگاه‌های اقتصادی پس از افزایش شدید هزینه‌ها، نادیده گرفتن اثرات اقتصاد کلان، شوک قیمت انرژی و اثرات جانبی آن بر بازار ارز و پول از دیگر ضعف‌های مهم طراحی و اجرای این قانون است.

علاوه بر موارد ذکر شده، حجم بالای بدهی‌ها و تعهدات دولت، انبوه طرح‌های نیمه تمام، محدودیت در دسترسی به منابع آب، افزایش قابل توجه برداشت از منابع نفت و گاز میادین مشترک از طرف کشورهای همسایه، تخریب وسیع منابع طبیعی و زیرساخت‌های زیست محیطی از دیگر مشکلات عمده در شرایط حاضر است.

روحانی آنگاه تأکید کرد: دولت با توجه به ظرفیت‌ها با شناسایی دقیق مشکلات و محدودیت‌ها راه‌های برون رفت از وضع موجود را مورد بررسی قرار داده است.

وی با بیان این‌که سرمایه‌ها و زیرساخت‌های موجود، شرایط مساعد ترانزیتی، توان بالای پیمانکاری فنی و مهندسی، تنوع اقلیمی، گستره وسیع سرزمینی، ذخایر معدنی غنی، وجود ذخایر عظیم نفت و گاز، نیروی انسانی جوان و تحصیلکرده، از مهم‌ترین عناوین مرتبط با ظرفیت‌های کشور است که برای برون رفت از وضع موجود می‌توان آنها را مدنظر قرار داد، افزود: وجود ظرفیت‌های مناسب برای انجام پژوهش‌های علمی و فناوری‌های پیشرفته، جاذبه‌های استثنایی گردشگری و میراث غنی فرهنگی، وجود زیربنای و سرمایه‌گذاری‌های صنعتی گسترده موجود نیز از دیگر عناوین مهم مرتبط با ظرفیت‌های کشور محسوب می‌شوند که برای برون رفت از وضع موجود می‌توان آنها را مدنظر قرار داد.

دکتر روحانی در بخش دیگری از سخنانش برون رفت از وضع موجود را نیازمند اتخاذ تدابیری برای خروج از رکود و انتخاب سیاست‌هایی برای کاهش تورم دانست و گفت: بخشی از تدابیر و سیاست‌ها دارای انعکاس مستقیم بودجه‌ای است و بخشی هم در حوزه‌های غیربودجه‌ای قرار می‌گیرد.

رئیس‌جمهوری آنگاه یادآور شد: در حوزه سیاست‌های بودجه‌ای، نخستین اقدام آن است که بودجه از تعمیرکننده رکود به تحریک‌کننده رشد تغییر جهت دهد.

افزایش بودجه عمومی

روحانی سپس اعلام کرد: روند نزولی بودجه به قیمت‌های ثابت به ویژه در حوزه سرمایه‌گذاری نیازمند تغییر است و بر همین اساس تلاش کردیم منابع بودجه عمومی افزایش یابد و به همین منظور افزایش درآمدهای نفت و مالیات را در دستور کار قرار

دادیم.

وي با بيان اين مسأله كه تورم به عنوان مهم‌ترين مسأله مورد توجه دولت است، رشد بالاي حجم نقدینگی ناشي از خلق پول توسط بانک مركزي را عامل اصلي بروز تورم بالا در اقتصاد کشور برشمرد و توضیح داد: افزایش بدهي بانک‌ها به بانک مركزي با ايفاي نقش مسلط تأمین مالي مسکن مهر طی سال‌هاي اخير، افزایش شدید پایه پولی را به دنبال داشته است.

رئیس جمهوري همچنین گفت: با افزایش درآمدهاي نفت، مالیات و سایر، حجم بودجه عمومي دولت در سال آینده به بیش از 195 هزار میلیارد تومان رسیده و حجم بودجه عمومي دولت در سال آینده حدود 50 درصد افزایش نسبت به عملکرد امسال خواهد داشت.

وي سپس اظهار داشت: البته بودجه طرح‌هاي تملک دارایی‌هاي سرمایه‌اي نسبت به عملکرد امسال به سه برابر افزایش خواهد یافت.

دکتر روحاني، افزود: با افزایش بودجه عمومي دولت به بیش از 195 هزار میلیارد تومان، زمینه افزایش فعالیت‌ها از طریق مخارج دولت در سال آینده فراهم خواهد شد و برآورد ما اين است که بتوانیم به نسبت پیش بيني عملکرد سال جاری، تحرك نسبتاً مناسبی در سرمایه گذاری‌هاي دولت در سال آینده ایجاد کنیم.

رئیس جمهوري همچنین گفت: به طور کلي افزایش بودجه در سال آینده با هدف تحرك بخشي دولت در سرمایه‌گذاری است. در زمان محدود از شروع به کار دولت موفق شدیم مجموعه طرح‌هاي نیمه تمام را بر حسب زمان مورد نیاز برای اتمام و همچنین درجه اهمیت اولویت بندی کنیم.

وي افزود: این امکان فراهم شد که بتوانیم به جاي توزیع منابع محدود میان طرح‌هاي متعدد پراکنده بر تعدادی محدود متمرکز شویم و زمان به بهره‌برداری رسیدن طرح‌هاي اولویت‌دار را کاهش دهیم.

اجرای طرح‌هاي عمراني با مشارکت بخش‌هاي تعاونی و خصوصی

رئیس جمهوري سپس اعلام کرد: در مجموع طرح‌هاي تملک دارایی‌هاي سرمایه‌اي، امکان واگذاری به بخش‌هاي تعاونی و خصوصی و نیز اجرای طرح‌هاي مشارکت دولتی و خصوصی را مدنظر قرار داده‌ایم.

روحاني افزود: از طرف دیگر با توجه به محدودیت‌هاي مالي در تأمین منابع از بودجه عمومي، استفاده از تسهیلات مالي خارجی يعني فاینانس ارزی از اولویت‌هاي مهم بوده و مساعي لازم به منظور تأمین پیش پرداخت سهم ریالی برای طرح‌هاي تملک دارایی‌هاي سرمایه‌اي مذکور پیش بيني شده است. در این چارچوب مراحل بررسی و اقدامات مقدماتی بانکی حدود 16 میلیارد دلار نهایی شده و فعالیت‌هاي دیگر برای 6 میلیارد دلار دیگر در دست اقدام داریم که امیدوارم تا قبل از شروع سال آینده به نتیجه برسد.

رئیس جمهوري در ادامه یادآور شد: علاوه بر موارد ذکر شده، تحرك زیادی را در حوزه پارس جنوبی با این هدف آغاز کرده‌ایم که بتوانیم در سال آینده با بهره‌برداری چهار فاز پارس جنوبی در حدود 100 میلیون مترمکعب گاز در روز تا پایان سال آینده به تولید گاز کشور اضافه کنیم و از این طریق امکان صرفه جویی ارزی مناسبی را به دلیل کاهش مصرف سوخت مایع نیروگاه‌ها فراهم آوریم.

رئیس جمهوري همچنین با تأکید بر حمایت مؤثر از شرکت‌هاي دانش بنیان، گفت: سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی که اکنون 25 میلیارد تومان است به 20 برابر افزایش می‌یابد و عرصه فناوری اطلاعات و ارتباطات از اولویت‌هاي دولت در سال آینده است.

همچنین دولت قصد دارد برنامه‌هاي این بخش را به طور فزاینده توسعه دهد که منابع مالی آن هم از خود بخش تأمین خواهد شد.

روحاني همچنین گفت: حضور بخش خصوصی به طور گسترده و جوانان به ویژه فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها از مزیت‌هاي مهم این بخش است و از این مزیت برای افزایش اشتغال و درآمد برای جوانان عزیز بهره خواهیم برد.

رئیس‌جمهوری در مورد بودجه شرکت‌های دولتی هم گفت: از اتکای این شرکت‌ها به بودجه عمومی کاسته‌ایم و بر انضباط مالی آنها و الزام به کاهش بدهی به سیستم بانکی و تأکید بر اجرای ماده 32 قانون برنامه و بودجه و ماده 62 قانون محاسبات عمومی تأکید کرده‌ایم.

علاوه بر حوزه‌هایی که به طور مستقیم به بودجه مربوط می‌شدند، لازم می‌دانم در مورد چند موضوع مهم دیگر نیز توضیحاتی را مطرح کنم.

رئیس‌جمهوری افزود: بودجه دولت هرچند به سادگی می‌تواند نقش تخریب‌کننده در تشدید شرایط رکود تورمی را ایفا کند، ولی به دلیل وجود محدودیت‌های مالی نقش سازنده بودجه در خروج از شرایط جاری بسیار محدود است.

ضرورت توسعه فعالیت‌های بخش خصوصی

رئیس‌جمهوری، افزود: ما فکر می‌کنیم باید در کنار تلاش برای تقویت سرمایه‌گذاری‌های دولتی، توسعه فعالیت‌های تولیدی بخش خصوصی و افزایش صادرات را در دستور کار قرار دهیم و لازمه تحقق این هدف آن است که دولت را به نهادی تسهیل‌کننده و سازنده تبدیل کنیم.

رئیس‌جمهوری افزود: آن چه که از روزاول شروع به کار دولت دنبال کرده‌ایم، کاهش موانع اداری کارآفرینان و بهبود محیط کسب‌وکار بوده است. از مشکلات دیگر تولیدکنندگان در حال حاضر، تأمین منابع مالی، به ویژه تأمین سرمایه در گردش است.

رئیس‌جمهوری آنگاه یادآور شد: تورم نقطه به نقطه امروز نسبت به زمان شروع به کار دولت یازدهم در حدود 13 واحد درصد کاهش یافته و تورم ماهانه نیز از 3/4 دهم درصد در خردادماه 92 به عدد امیدوارکننده یک درصد در آبان ماه رسیده است و با آرامش ایجاد شده در فضای عمومی کشور پس از انتخابات 24 خرداد ماه و نیز بعد از به نتیجه رسیدن مرحله نخست مذاکرات هسته‌ای، فعالیت‌های سوداگری در بازار ارز، سکه و مسکن، جای خود را به تحرک بازار سرمایه داده است.

ما این فرصت را غنیمت خواهیم شمرد و در ماه‌های آینده تلاش خواهیم کرد علاوه بر افزایش عرضه سهام، تحولی نیز در بازار سرمایه در راستای تأمین منابع مالی برای شرکت‌های بزرگ به وجود آوریم.

رئیس‌جمهوری سپس گفت: اگر در این کار موفق شویم، می‌توانیم فشار بنگاه‌های بزرگ را بر سیستم بانکی کاهش دهیم و بانک‌ها را در راستای تأمین منابع بنگاه‌های کوچک و متوسط فعال کنیم.

دکتر روحانی با بیان این‌که دولت با اتخاذ عزم جدی در کاهش تورم و جدیت در اجرای آن، تورم سال آینده را به حول و قوه الهی کاهش می‌دهد، گفت: آمارهای اخیر نشان می‌دهد که روند نزولی نرخ تورم ماهانه و تورم نقطه به نقطه را می‌توان به عنوان یکی از دستاوردهای شاخص دولت یازدهم در 100 روز اول تلقی کرد.

دکتر روحانی سپس خبر داد: نرخ تورم ماهانه مواد غذایی در آبان ماه نسبت به ماه گذشته به صفر رسیده است و مردم در مواجهه با تورم بالا شرایط دشواری را به ویژه در برخی اقلام مواد غذایی، اجاره بها و پوشاک تحمل می‌کنند.

تحرک در عرصه نفت و گاز

رئیس‌جمهوری همچنین تحرکات ایجاد شده در بخش نفت و گاز را که در پی توافقات حاصل از مذاکرات شکل گرفته است نوید بخش روزهای خوبی برای سال آینده دانست و گفت: تلاش ما هم کنترل نرخ تورم با رویکرد علمی و اعمال سخت‌گیری زیاد در جهت انضباط پولی است.

دکتر روحانی سپس یادآور شد: این واقعه مبارک با کنار رفتن سفته بازی بازار ارز و طلا منجر به تقویت نهادهای مالی و در رأس آن بانک و بازار سرمایه شود.

رئیس‌جمهوری آنگاه تأکید کرد: تحقق این شرایط می‌تواند به خروج از رکود و ایجاد تحرک در بعد مالی به طور موثر کمک کند. وی وجه دیگر خروج از رکود را ایجاد تحرک در بخش‌های مختلف اقتصاد دانست و گفت: به دنبال تحولات مدیریتی و نتایج مذاکرات خارجی در بخش صنعت، تحرکات مثبتی به چشم می‌خورد و تحرک فعالیت‌ها در بخش نفت و گاز نوید خوبی برای سال آینده می‌دهد.

رئیس جمهوری سپس تأکید کرد: از سوي دیگر رشد مثبت بودجه به قیمت‌هاي ثابت پس از چند سال رشد منفي، در کنار توسعه فعاليت‌هاي گردشگری نظام بانكي و خدمات حمل و نقل، بخش خدمات را که خود نيمي از توليد ناخالص داخلي را تشکیل مي‌دهد، فعال خواهد کرد.

دکتر روحاني افزود: در اين ميان يکي از مشکلات ما براي خروج از رکود، بخش مسکن است. شيوه نادرست مسکن مهر که پيش گرفته شد و اثرات تورم‌زاي آن به دليل اتکاي کامل به منابع بانک مرکزي باعث شد، بخش قابل توجهي از توان مديريت و برنامه‌ريزي دولت يازدهم در بخش مسکن، صرف مواجه شدن با شرايط موجود مسکن مهر شود.

رئیس جمهوری تأکید کرد: مسکن مهر از يك سو به ميزان 100 درصد از منابع بانک مرکزي و پول پرقدرت تأمین شده و از سوي دیگر موتور متحرک تورم بوده در حالي که چشم اميد صدها هزار خانوار را به دنبال داشته است.

دکتر روحاني، افزود: تلاش ما در سه ماه گذشته پس از بررسي ابعاد تأسف بار تورم، برگزاری جلسات متعدد ميان بانک مرکزي و وزارت راه و شهرسازي براي پيدا کردن راه‌هاي غير تورمي تأمین مالي مسکن مهر بوده است.

وي با اشاره به اين که متقاضيان مسکن مهر بدانند دولت يازدهم به تعهد ايجاد شده توسط دولت قبل پاييند است، گفت: بلافاصله بعد از حل مسأله تأمین مالي مسکن مهر، طرح‌هاي جایگزین فعال سازي بخش مسکن را به اجرا خواهيم گذاشت.

دکتر روحاني آنگاه اظهار داشت: رویکرد دیگر دولت يازدهم در ايجاد درآمد و اشتغال، تقويت حضور فعالان اقتصادي در کشورهاي همجوار و صدور خدمات فني و مهندسي است. در اين زمینه تلاش‌هاي خوبي را آغاز کرده‌ايم و چشم‌انداز روشني نیز همراه با بهبود ديپلماسي در اين باره قابل تصور است. وي افزود: در سال‌هاي گذشته موقعيت‌هاي استثنائي را از دست داده‌ايم و کشورهای رقيب جاي ما را در بازارهاي منطقه‌اي گرفته‌اند که تلاش خواهيم کرد در اين جهت دستاوردهاي مناسبی را داشته باشيم.

ايجاد ثبات در بازار ارز

رئیس جمهوری تثبيت نرخ ارز را از مسائل حائز اهميت براي فعالان اقتصادي و مردم دانست و گفت: در اين زمینه در آغاز به کار با دو مسأله عمده بي ثباتي بازار ارز و نظام چند نرخي مواجه بوديم.

دکتر روحاني سپس تأکید کرد: نوسانات نرخ ارز براي نظام اقتصادي که متأسفانه به‌طور روزافزون از ظرفيت‌هاي داخلي خود فاصله گرفته و به واردات وابسته شده، سمي مهلك محسوب مي‌شود و دولت در حل مسايل بازار ارز ايجاد ثبات در بازار را در اولويت کار خود قرار داده است.

وي اضافه کرد: کنترل رشد حجم نقدینگی به‌ویژه اعمال محدوديت سخت گیرانه بر رشد پایه پولی، حذف پيمان سپاري ارزي در کنار حصول اطمینان از به گردش درآمدن ارز حاصل از صادرات در چرخه اقتصاد و تحولات اخير در سياست خارجي و پيام امیدوارکننده آن به آحاد مردم باعث شد بازار ارز بر خلاف مسير دو سال گذشته خود به آرامش نسبي برسد. رئیس جمهوری سپس اظهار داشت: اکنون دولت مشغول برنامه‌ريزي براي یکسان سازي نرخ ارز در سال 1393 است و در اين مسير حرکتی تدريجي و سنجيده را دنبال مي‌کند و اقداماتش عجولانه نخواهد بود.

واگذاری سهام عدالت در بازار سرمايه

وي همچنین گفت: تحول در ساز و کار سهام عدالت در دستور کار دولت است و امکان مبادله سهام عدالت براي بهبود معيشت خانوارهاي برخوردار از اين سهام فراهم مي‌شود.

دکتر روحاني افزود: سهام عدالت يکي از بخش‌هاي مهم لايحه است و جمعيتي نزديک به 42 ميليون نفر داراي سهام عدالت هستند، اما اين بخش بزرگ از جمعيت کشور تا به حال نفع چنداني از سهام عدالت نبرده‌اند و به جز توزيع مختصر سود چيزي نصيب مردم نشده است، در حالي که سهام عدالت، مجموعه سهام 62 شرکت از بهترين و سودآورترين بنگاه‌هاي اقتصادي کشور را نمايندگی مي‌کنند. وي ادامه داد: از سوي دیگر واگذاری سهام عدالت يك اختلال جدي هم در اداره شرکت‌ها به‌وجود آورده و عملاً امکان برخورداری از اعمال مالکيت را از آنها سلب کرده است.

رئیس‌جمهوری سپس یادآور شد: از روزهای نخست شروع به کار دولت یازدهم موضوع ایجاد تحول در ساز و کار سهام عدالت در دستور کار قرار گرفت و وزارت امور اقتصادی و دارایی گزینه‌های مختلفی را در این زمینه مورد بررسی قرار داده است. در این زمینه جمع بندی‌های اولیه حاصل شده است و با فراهم کردن امکان مبادله سهام عدالت در قالب ساز و کار درست و سنجیده، بهبودی ملموس در معیشت خانوارهای برخوردار از این سهام، ایجاد می‌شود.

وی افزود: علاوه بر این به سمت نظام با کارایی بیشتری در اداره بنگاه‌های اقتصادی حرکت خواهیم کرد و عرضه سهام در بازار سرمایه نیز قوت می‌گیرد.

رئیس‌جمهوری همچنین گفت: از نگاه دولت اشکال اصلی اجرای قانون سیاست‌های اجرایی اصل 44 قانون اساسی آن است که در مسیر و چارچوب سیاست‌های کلی ابلاغی رهبر معظم انقلاب قرار نگرفته است.

دکتر روحانی افزود: بخش عمده‌ای از سهام شرکت‌های قابل واگذاری به بخش بسیار کوچکی از بخش خصوصی واقعی واگذار شده است و بخش‌های اصلی یا بابت رد دیون به صندوق‌های تأمین اجتماعی و بازنشستگی و سایر دستگاه‌ها به تملک درآمده یا به سازمان‌های شبه دولتی واگذار شده است.

رئیس‌جمهوری تأکید کرد: جهت‌گیری دولت آن است که نخست صندوق‌ها را به سمت واگذاری سهام در بازار بورس هدایت کند و از این طریق این نهادها را از بنگاه داری به مدیریت سهام سوق دهد.

دکتر روحانی افزود: از آنجا که عمده شرکت‌های باقیمانده در دولت نیازمند اصلاحات اساسی و زمانبر است، با انجام اصلاحات در آنها فرآیند خصوصی‌سازی در این بنگاه‌ها پی‌گیری می‌شود.

اجرای طرح جدید مدیریت یارانه‌ها

رئیس‌جمهوری ادامه داد: دولت بر آن است تا در سال آینده طرح جدید مدیریت یارانه‌ها را در قالب طرحی جامع به اجرا در آورد و در آینده لایحه مربوط را تقدیم مجلس شورای اسلامی خواهد کرد.

دکتر روحانی افزود: فاصله بزرگ میان قیمت‌های داخلی و جهانی، باعث قاچاق سوخت و هدر رفتن ثروت‌های ارزشمند زیرزمینی شده بود، ثانیاً تثبیت قیمت انرژی در کنار تورم دو رقمی باعث آن شده بود که انواع حامل‌های انرژی روز به روز ارزانتر شده و مصرف آنها در بنگاه‌های اقتصادی و خانوارها با رشد روز افزون مواجه شود، ثالثاً محیط زیست به خاطر مصرف بی‌رویه و نادرست سوخت به مرز خطرناک رسیده و بالاخره شرکت‌های تولیدکننده انرژی با کمبود شدید منابع برای سرمایه گذاری مواجه شدند.

وی ادامه داد: پس از سالها اختلاف نظر و بحث و گفتگو، اجماع عمومی در این زمینه میان قوای مختلف حاصل شد؛ بنده در گزارش 100 روزه اشاره کردم که شیوه موجود پرداخت یارانه تا زمانی که جایگزینی برای آن طراحی و تصویب نشود، ادامه خواهد یافت، اما در مراحل بعدی کار، نیازمند بررسی دقیق در مورد خانواده‌ها، نحوه جبران هزینه‌ها، شیب افزایش قیمت‌ها، ساز و کار مالی شرکت‌های تولیدکننده انرژی، نحوه رویکرد به جبران هزینه‌های تولید، چارچوب اقتصاد کلان از نظر تورم، رشد اقتصادی و بیکاری هستیم.

دکتر روحانی سپس تأکید کرد: ما بدون فوت وقت، کار را شروع کرده‌ایم و با آسیب‌شناسی عملکرد مرحله اول در حال طراحی قدم‌های بعدی هستیم؛ دولت بر آن است تا در سال آینده طرح جدید مدیریت یارانه‌ها را در قالب طرحی جامع به اجرا در آورد و در آینده لایحه مربوط را تقدیم مجلس شورای اسلامی خواهد کرد.

روحانی آنگاه گفت: من به نمایندگان مجلس اطمینان می‌دهم که دولت در این زمینه کار کارشناسی عمیق انجام داده و خواهد داد؛ در این بحث، ما امنیت غذایی مردم به ویژه گروه‌های کم درآمد، توسعه بیمه سلامت، بهبود شرایط آلودگی هوا، وضع تولید به ویژه واحدهای کوچک و متوسط، در کنار در نظر گرفتن مسأله مهار تورم و آرامش بازار ارز را مد نظر قرار داده‌ایم. وی سپس اعلام کرد: لایحه‌ای که اکنون تقدیم مجلس می‌شود حاصل تلاش معتمدین شما در دولت تدبیر و امید و برآمده از کار کارشناسی فشرده‌ای است که در این مدت کوتاه صورت گرفته و کوشیده‌ایم با شناخت دقیق وضعیت اقتصادی کشور و آرایه آخرین برآوردها، زمینه را برای حرکت به سمت آینده‌ای پرامید و نشاط فراهم آوریم.

رئیس‌جمهوری سپس اظهار امیدواری کرد که همدلی و همکاری نمایندگان مجلس و دولت زمینه تصویب این لایحه را در موعد مقرر (دهه فجر) فراهم آورد تا یکپارچگی و انسجام ملی در کشور بیش از پیش تقویت شود و مجلس و دولت بتوانند چرخ اقتصاد کشور را در مسیر پیشرفت و عدالت که در خور عظمت ملت بزرگ ایران است، به گردش در آورند.

سقف بودجه کل کشور

به گزارش خبرنگار پارلمانی اطلاعات، در لایحه تقدیمی دولت، سقف بودجه سال 1393 کل کشور 7 میلیون و 832 هزار و 98 میلیارد و 552 میلیون ریال پیشنهاد شده است که نسبت به سقف بودجه امسال، 8/4 درصد رشد دارد.

در این لایحه، درآمد اختصاصی دستگاه‌های اجرایی 238 هزار میلیارد ریال پیش‌بینی شده و بودجه شرکت‌های دولتی، معادل 5 میلیون و 878 هزار و 674 میلیارد و 56 میلیون ریال است.

در مجموع، بودجه جاری معادل 18 درصد رشد داشته و بودجه عمرانی با رشد 240 درصدی نسبت به سال 92 به بیش از 3 برابر افزایش یافته است.

قیمت دلار معادل 2 هزار و 600 تومان و بهای هر بشکه نفت معادل 100 دلار پیش‌بینی شده است.

بنابراین گزارش، این لایحه پس از بررسی و تجدید نظر احتمالی در کمیسیون تلفیق، اواخر دی در جلسه علنی بررسی و حداکثر تا 12 بهمن تصویب می‌شود.

سخنان رئیس مجلس

بر پایه این گزارش دکتر علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی هم در سخنانی، گزارش رئیس‌جمهوری را کالبد شکافی دقیقی از شرایط اقتصادی کشور دانست و از دکتر حسن روحانی به خاطر تقدیم بموقع لایحه بودجه سال آینده تشکر و قدردانی کرد.

وی افزود: سقف بودجه 190 هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده که این میزان قدر قابل تحمل است و باید دقیق‌تر بررسی شود. رئیس مجلس، کنترل واردات بی‌رویه، بهبود فضای کسب و کار، کاهش تکالیف بانک‌ها، اجرای صحیح اصل 44 قانون اساسی، کنترل رشد نقدینگی و سمت‌گیری اقتصاد کشور به سوی تولید را از جمله مزایای این لایحه توصیف و اظهار امیدواری کرد که با اجرای آن، وضع اقتصادی کشور بهبود یابد.

وی همچنین یاد و خاطره شهیدان 16 آذر سال 1332 را گرامی داشت و ضمن بزرگداشت یاد نلسون ماندلا، شهادت حاج حسان، از فرماندهان حزب‌الله را تبریک و تسلیت گفت.

تصویب کلیات طرح تشکیل سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

در ادامه این جلسه، طرح یک فوریتی «تشکیل سازمان مدیریت، برنامه‌ریزی و بهره‌وری»، مورد رسیدگی قرار گرفت و در پی تصویب در شور اول، بررسی جزئیات آن به جلسه علنی آینده موکول شد.

سؤال از وزیر اقتصاد و دارایی

سؤال قاسم جعفری و فرهاد بشیری، نمایندگان بنجورد و پاکدشت از علی طیب‌نیا، وزیر امور اقتصادی و دارایی، در مورد سخنان ولی‌الله سیف، رئیس کل بانک مرکزی در مخالفت با کاهش نرخ ارز در این جلسه مطرح و پس از رأی‌گیری، مجلس از پاسخ وزیر قانع نشد.

در توضیح این سؤال، قاسم جعفری اعلام کرد: رئیس کل بانک مرکزی، به دنبال کاهش نه چندان جدی نرخ ارز در مصاحبه‌ای گفت که کاهش نرخ ارز مطلوب و مفید نیست، در حالی که یکی از وظایف ذاتی بانک مرکزی توانبخشی به پول ملی است.

در پاسخ به این سؤال، طیب‌نیا، شرایط اقتصادی امروز کشور را امیدوار کننده دانست و گفت: سفته‌بازی در بازار به شدت کاهش یافته است، ولی هنوز تبعات نظام چند نرخی ارز در بازار وجود دارد.

وي افزود: در اقتصادهايي كه از شرايط طبيعي برخوردارند، تورم داخلي موجبات کاهش ارزش پول ملي در برابر پول هاي خارجي را فراهم مي كند، ولي در ايران به دليل برخورداري از درآمدهاي نفتي نرخ اسمي ارز ثابت ماند. تشديد تحريم ها عرضه ارز را محدود و قيمت آن را به شدت افزايش داد.

وزير امور اقتصادي و دارايي، سياست دولت را ايجاد ثبات در بازار ارز و جلوگيري از نوسان هاي کوتاه مدت اعلام كرد و گفت: اولويت ما، اين است كه از تغيير پذيري ارز در ميان مدت بكاھيم و دولت اميدوار است ظرف ماه هاي آينده، زمينه گذار به نرخ واحد و يكسان ارز فراهم شود.

وي تغييرات موقتي نرخ ارز را به سود سوداگران و سفته بازان دانست و گفت: دولت با تغييرات تدريجي و مستمر نرخ ارز به منظور كاهش قيمت آن و افزايش ارزش پول ملي موافق است.

طبيب نيا سپس تأكيد كرد: به يك مرحله ثبات، اطمينان و آرامش رسيده ايم. ما هم به دنبال تقويت ارزش پول ملي هستيم و آن را از طريق راهكارهاي اقتصادي دنبال مي كنيم، اما آنچه از آن نگرانيم و پرهيز داريم، تغييرات شديد، تند و گذراي نرخ ارز، چه كاهش و چه افزايش آن است.

وي افزود: در سال هاي گذشته، مردم بخش قابل ملاحظه اي از سپرده هاي خود را به ارز تبديل كردند و اين كاهش شديد مي توانست به ضرر آنان بينجامد، و گر نه دولت از كاهش پيوسته نرخ ارز و تقويت پول ملي استقبال مي كند، آن را وظيفه خود مي داند و سعي دارد با ابزارهاي خود اين هدف را محقق سازد.

وزير امور اقتصادي و دارايي همچنين اعلام كرد: مجلس در قوانين متعددي دولت را مكلف كرده است كه در شوراي گفتگو و مذاكره مستمر با اتاق بازرگاني و بخش خصوصي شركت كند كه آن هم به دليل شناسايي مشكلات بخش خصوصي، رفع محدوديت ها و كمك به صادرات است.

وي بار ديگر تأكيد كرد: دولت از اعاده حيثيت پول ملي استقبال مي كند و معتقد است كه همكاري با مجلس در اين زمينه ، كارساز خواهد بود.

پس از اين توضيحات، سؤال كننده پرسيد: از كجا مي دانيد كه 30 ميليارد دلار ارز در دست مردم است و با كاهش نرخ ارز مردم متضرر مي شوند؟ از كجا مي دانيد كه اين حجم پول در دست مردم است؟ اينها کدام گروه از مردمند؟ آيا مردم كوچه و بازار 30 ميليارد دلار پول دارند يا همان هايي كه در اتاق بازرگاني با آنان صحبت كرده ايد؟ در پي اين سخنان، سؤال كننده پاسخ وزير را قانع كننده ندانست و پس از رأي گيري، مجلس به پاسخ ارائه شده رأي منفي داد.

نمايندگان از طبيب نيا دلجوئي كردند

نماينده مردم طبس در مجلس شوراي اسلامي با بيان اين كه بحث مطرح شده درباره تهديد وزير اقتصاد به استعفا صحت ندارد بيان كرد: ايشان بعد از صحبت نمايندگان اعلام كردند اگر به من اعتماد نداريد ، مي توانم استعفا دهم.

محمدعلي عبدالله زاده در گفتگو با ايسنا، تصريح كرد: عملکرد دكتر طبيب نيا در طول مدت چند ماهه وزارتشان كاملا مثبت و قابل دفاع بوده است. ايشان توانسته اند با تلاش زياد خود و همكارانشان وضع اقتصادي كشور را بهبود بخشيده و روندي مثبت به وجود آورند.

وي درباره اتفاقات ديروز در صحن علني مجلس گفت: هر چند وزير اقتصاد نقشي در انتصاب رئيس كل بانک مركزي ندارند اما به هر حال ايشان به عنوان متولي اصلي اقتصاد كشور به مجلس فراخوانده شدند تا توضيحاتي را ارائه كنند و پس از ارائه اين توضيحات، ايشان به نمايندگان گفتند در صورتي كه به من اعتماد نداريد مي توانم بروم. از اين رو بحث تهديد به استعفا از طرف دكتر طبيب نيا صحت ندارد.

نماينده مردم طبس در مجلس شوراي اسلامي با بيان اين كه مشكل خاصي بين مجلس و وزير اقتصاد وجود ندارد، افزود: تعدادي از نمايندگان مجلس پس از توضيحات دكتر طبيب نيا نزد ايشان رفتند و از ايشان دلجوئي كردند كه به اين ترتيب به نظر مي رسد با توكل به خدا همچنان دولت و مجلس در تعامل سازنده به كار خود ادامه خواهند داد و در راه پيشرفت كشور قدم برمي دارند.

عضو هیأت رئیسه مجلس، با بیان این که نمایندگان هفته آینده به سرکشی حوزه های انتخابیه می روند و از دو هفته آینده روند بررسی بودجه آغاز می شود، گفت: پرونده بودجه 93 تا پایان بهمن بسته می شود.

سیدشرف حسینی در گفتگو با خانه ملت، در تشریح مراحل بررسی و تصویب لایحه بودجه سال 1393 کل کشور، گفت: بر اساس ماده 186 دولت موظف است لایحه بودجه سالانه کل کشور را حداکثر تا پانزدهم آذر هر سال به مجلس تسلیم کند، که به علت تعطیلات پنجشنبه و جمعه دیروز این لایحه از سوی دولت به مجلس تقدیم شد .

نماینده مردم اهواز در مجلس ادامه داد: نمایندگان مجلس از زمان چاپ و توزیع لایحه بودجه سالانه کل کشور و پیوست ها و سوابق آن تا مدت 10 روز می توانند پیشنهادهای خود را به کمیسیون های تخصصی مجلس تقدیم کنند، همچنین کمیسیون های تخصصی موظف هستند تا حداکثر 15 روز پس از چاپ و توزیع لایحه، گزارش خود را به کمیسیون تلفیق تقدیم کنند.

وی افزود: کمیسیون تلفیق موظف است حداکثر ظرف 15 روز پس از پایان مهلت گزارش کمیسیون تخصصی، ضمن رسیدگی به گزارش کمیسیون های تخصصی گزارش نهایی خود را تنظیم و به مجلس تقدیم کند، از طرف دیگر مهلت رسیدگی کمیسیون تلفیق حداکثر تا 15 روز با موافقت هیأت رئیسه قابل تمدید است.

حسینی در تشریح مراحل بررسی لایحه بودجه 93 در صحن علنی مجلس، گفت: در جلسه علنی، پس از رسیدگی به کلیات بودجه و تصویب آن، به پیشنهادهای مربوط به درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار بودجه عمومی دولت رسیدگی و سقف آن به تصویب خواهد رسید، البته در جلسه علنی، فقط پیشنهادهایی که توسط نمایندگان و کمیسیون ها در زمان مقرر دریافت و به چاپ رسیده، مشروط به مغایرت نداشتن با قانون برنامه، قابل طرح است، همچنین پیشنهادهایی که منبع درآمد مشخصی نداشته باشد قابل طرح نخواهد بود و پیشنهادهایی که مازاد بر سرجمع نباشد زمانی قابل طرح است که ردیف مشخص جایگزین را معین کند. تشخیص موارد مذکور هم با رئیس جلسه خواهد بود.

وی با اعلام این که در صورت تصویب نشدن کلیات لایحه بودجه 93، فقط برای یکبار موضوع به کمیسیون تلفیق ارجاع می شود تا حداکثر ظرف 72 ساعت گزارش اصلاحی خود را به مجلس ارائه کند، افزود: از طرف دیگر جلسات مجلس برای رسیدگی به بودجه سالانه باید بلاانقطاع در تمامی روزهای هفته غیراز جمعه و تعطیلات رسمی، حداقل روزی چهار ساعت منعقد شود و تا موقعی که شور و مذاکره پایان نیافته و رأی مجلس اخذ نشده است از دستور خارج نمی شود و هیچ لایحه یا طرح دیگر نمی تواند مطرح شود.

وی افزود: از طرف دیگر بعد از تصویب لایحه بودجه در کمیسیون تلفیق، این لایحه به صحن علنی می آید ، در ادامه نماینده دولت و سپس دو مخالف و دو موافق به ترتیب هرکدام به مدت پنج دقیقه صحبت می کنند و سپس کلیات لایحه به رأی گذاشته می شود، در صورت تصویب، رسیدگی به لایحه در ردیف اول دستور جلسه علنی بعد قرار می گیرد.

عضو هیأت رئیسه مجلس، با اعلام این که به نظر من پرونده بودجه سال 93 تا اواخر بهمن بسته می شود، گفت: بر اساس آیین نامه داخلی مجلس نمایندگان می توانند هفته آینده برای سرکشی به حوزه های انتخابیه خود مراجعه کنند، از این رو هفته آینده مجلس هیچ دستور کار ندارد، اما در زمان بررسی لایحه بودجه در صحن علنی روند سرکشی نمایندگان به حوزه های انتخابیه متوقف می شود.